

hitting, **teasing**, stealing money or benefits
intimidation, **neglect**, leaving on own
scalding, **restraint**, withholding food and drink, ignoring needs
emotional abuse, sexual abuse, bullying
pushing, pinching, **coercion**, shaking
blaming, isolating, misusing medication

Czy ktoś Cię źle traktuje?

Niniejsza ulotka powie Ci, co możesz zrobić w tej sytuacji.

Co to jest wykorzystywanie?

- Wykorzystywanie dzieje się wtedy, gdy ktoś nadużywa swojej władzy i czyjś zaufania, raniąc lub krzywdząc swoje ofiary i powodując ich cierpienie.

- Wykorzystywanie jest czymś złym i niemożliwym do zaakceptowania.
- Każdy ma prawo do tego, by inni traktowali go z godnością i szacunkiem oraz do życia wolnego od wykorzystywania i złego traktowania, niezależnie od tego, czy mieszka we własnym domu, w domu opieki, w szpitalu czy też korzysta z opieki w trybie dziennym.
- Nikt nie ma prawa Cię wykorzystywać i nigdy nie jest to Twoja wina – pomoc jest dostępna.

Wykorzystywanie dzieje się na różne sposoby i ma różne rodzaje:

Wykorzystywanie fizyczne

- Wykorzystywanie fizyczne ma miejsce wtedy, gdy ktoś Cię krzywdzi lub rani fizycznie. Może to być nieprzypadkowe użycie siły, w wyniku którego odnosisz obrażenia ciała, odczuwasz ból lub które powoduje uszczerbek na Twoim zdrowiu.
- Przykłady takiego wykorzystywania to bicie, kopanie, potrząsanie i powodowanie oparzeń.
- Niekiedy również zdarza się, że sprawca wykorzystywania podaje Ci zbyt dużo leków, przez co trudniej jest Ci funkcjonować lub kiedy ogranicza Twoje ruchy albo obezwładnia Cię fizycznie - np. zamykając Cię w pokoju.

Wykorzystywanie seksualne

- Wykorzystywanie seksualne to każda czynność seksualna, na którą się nie zgadzasz.
- Może to być między innymi dotykanie Cię w niewłaściwy sposób, kiedy ktoś inny pomaga Ci się ubrać, wykąpać lub wykonuje inne czynności pielęgnacyjne.
- Mogą to być pocałunki, których nie chcesz lub sytuacje, kiedy ktoś dotyka Cię w sposób, jaki Ci się nie podoba lub jakiego nie chcesz albo zmusza Cię do tego, żebyś dotykał(a) go w sposób, jaki Ci się nie podoba lub jakiego nie chcesz.
- Wykorzystywanie seksualne nie musi być fizyczne. Występuje również wtedy, gdy inne osoby robią uwagi lub żartują z podtekstem seksualnym w Twojej obecności, przez co czujesz się niezręcznie.
- Może to również dotyczyć sytuacji, w których ktoś zmusza Cię do czynności seksualnych, których nie chcesz lub wywołuje u Ciebie strach. Może to też odnosić się do zmuszania Cię do patrzenia na zdjęcia lub oglądania filmów o charakterze seksualnym wbrew Twojej woli.

Wykorzystywanie emocjonalne/ psychiczne

Wykorzystywanie emocjonalne/ psychiczne ma miejsce wtedy, gdy inne osoby krzyczą na Ciebie lub Cię poniżają, obwiniają Cię o coś, co nie jest Twoją winą, ignorują Cię, grożą Ci lub śmieją się z Ciebie, zastraszają Cię lub traktują Cię jak dziecko.

Wykorzystywanie finansowe

- Wykorzystywanie finansowe ma miejsce wtedy, gdy ktoś zabiera Twoje pieniądze lub rzeczy bez pytania Cię o zgodę.
- Jest to kradzież lub wyłudzenie. Kradzież może oznaczać sytuację, w której osoby, którym ufasz korzystają z Twoich pieniędzy lub rzeczy w sposób, jaki Ci się nie podoba. Ktoś może też zaproponować, że zapłaci za Ciebie rachunki, ale w rzeczywistości zatrzyma pieniądze dla siebie lub skłamie co do kwoty, jaką tak naprawdę wydał. Bywa, że ktoś częstuje się Twoim jedzeniem i zabiera kupione przez Ciebie rzeczy bez pytania, a nie ma zamiaru ich odkupić.
- Wykorzystywanie to również wywieranie na Ciebie presji odnośnie zmiany testamentu czy przekazania im należącej do Ciebie nieruchomości lub rzeczy czy też spadku.
- Ludzie mogą zaprzyjaźnić się z Tobą lub wykorzystać Twoje współczucie dla własnej korzyści.

Zaniedbanie

Zaniedbanie oznacza sytuacje, kiedy osoby, które mają Ci pomagać nie zajmują się Tobą w odpowiedni sposób. Mogą pozostawiać Cię bez wystarczającej ilości jedzenia czy pieniędzy lub w zbyt niskiej temperaturze. Z tego powodu najczęściej jest Ci zimno, cierpisz z powodu głodu lub nie masz wystarczającej ilości odpowiednich albo czystych ubrań.

Osoby te mogą ignorować Twoje potrzeby w zakresie zdrowia lub pielęgnacji osobistej, na przykład mogą nie pomagać Ci w korzystaniu z toalety, kiedy tego chcesz.

Zaniedbanie pojawia się również wtedy, gdy ktoś nie robi czegoś, co ma wpływ na Twoje bezpieczeństwo i zdrowie.

Z powodu braku pomocy z czyjejs strony dzieje Ci się krzywda lub cierpisz. Może zagrażać Ci niebezpieczeństwo.

Wykorzystywanie kierowane dyskryminacją

Ten rodzaj wykorzystywania pojawia się wtedy, kiedy ktoś źle Cię traktuje z powodu koloru Twojej skóry, wyznawanej przez Ciebie religii, Twojej niepełnosprawności lub faktu, że jesteś gejem lub lesbijką.

Ludzie mogą mówić pewne rzeczy lub traktować Cię niesprawiedliwie z powodu Twojej odmierności.

Wykorzystywanie z powodu dyskryminacji to złe traktowanie innej osoby z powodu:

- Innego koloru skóry, innej religii lub innego języka albo niepełnosprawności, homoseksualności czy podeszłego wieku.

Przemoc instytucjonalna

Przemoc instytucjonalna dotyczy osób przebywających w szpitalu lub mieszkających w domu opieki, kiedy sposób, w jaki zarządzany jest ten szpital lub dom opieki oznacza, że są one zagrożone krzywdą lub cierpieniem.

Może tak być, kiedy:

- Przez **większość** czasu nie ma na dyżurach wystarczającej liczby personelu.
- **Większość** personelu nie jest odpowiednio przeszkolona.
- Zasady i porządek dnia ustalane są przez managera i personel.
- Twoje rzeczy osobiste używane są przez kogoś innego.

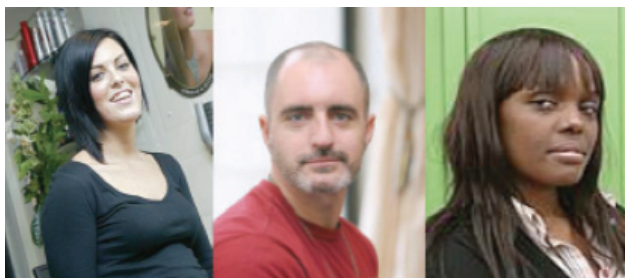

Kto bywa sprawcą wykorzystywania?

Większość ludzi Cię nie wykorzysta, ALE każdy może to zrobić. Może to być ktoś znajomy lub obcy. Może to być każdy, kto wykorzysta swoją „władzę” nad Tobą.

Poniżej wymienione są osoby, w przypadku których istnieje największe prawdopodobieństwo, że będą Cię źle traktować:

- Partner, współmałżonek, dziecko lub inny członek rodziny;
- Znajomy lub sąsiad;
- Pracownik służby zdrowia lub opieki społecznej;
- Personel domu spokojnej starości, domu opieki lub szpitala;
- Wolontariusz;
- Ktoś, kto z Tobą mieszka - inna osoba korzystająca z opieki;
- Ktoś obcy.

Gdzie ma miejsce wykorzystywanie?

Wykorzystywanie osób dorosłych może zdarzyć się wszędzie i w każdym momencie, ale najczęstsze miejsca to:

- Twój własny dom, gdzie możesz stać się ofiarą wykorzystywania ze strony osób, z którymi mieszkasz lub krewnych czy osób odwiedzających Cię w domu;
- Szpital;
- Dom spokojnej starości lub dom opieki, w którym możesz mieszkać na stałe lub przez krótkie okresy czasu. Sprawcami wykorzystywania mogą być osoby, które tam pracują, odwiedzają to miejsce lub w nim mieszkają albo korzystają tam z pomocy.
- Świetlica lub klub towarzyski, gdzie wykorzystać mogą Cię osoby, które tam pracują, odwiedzają to miejsce lub osoby, które wraz z Tobą korzystają z świetlicy czy klubu.

Rozpoznawanie oznak wykorzystywania

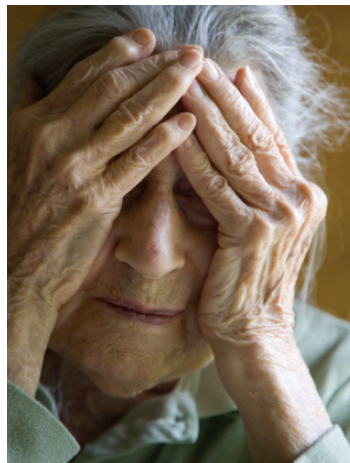
Ofiary wykorzystywania często bardzo umiejętnie tuszują to, co się dzieje i potrafią przedstawić przekonujące wyjaśnienia. Na przykład osoba z bardzo posiniaczoną ręką może powiedzieć, że weszła na drzwi, kiedy tak naprawdę ktoś ją uderzył.

Czasem ofiary wykorzystywania przez długi czas nie są w stanie podjąć decyzji o tym, że chcą, żeby sytuacja się zmieniła lub zakończyła.

Należy zwracać uwagę na następujące oznaki:

- Zmiany w zachowaniu – zamknięcie się w sobie, płaczliwość, złość, przygnębienie;
- Zmiany w wyglądzie – noszenie ciągle tych samych ubrań, niemycie włosów czy nakładanie makijażu;
- Zmiany w stylu życia, porządku dnia czy sytuacji życiowej – kiedy ktoś przestaje wychodzić z domu, nie przyjmuje gości lub mówi, że nie stać go na rzeczy, na które wcześniej mógł sobie pozwolić;
- Regularnie pojawiające się obrażenia – podbite oczy, sińce czy rozcięcia skóry;

- Nietypowe kłopoty finansowe – niezapłacone rachunki czy coraz większe długi;
- Zbyt mocne podkreślanie, że wszystko jest w normie i że nie dzieje się nic złego;
- Staranie się o uwagę ze strony wielu ludzi – może tak być, bo ofiara czuje się bezpieczniej w towarzystwie innych osób;
- Widoczny przestrasch, kiedy pewne osoby wchodzą do pomieszczenia lub podchodzą do ofiary;
- Wrażenie, że ofiara niechętnie je i traci na wadze.

Jeżeli martwisz się, że widzisz u kogoś powyższe oznaki, możesz porozmawiać z tą osobą, żeby sprawdzić, czy możesz jej jakoś pomóc. Nigdy nie należy ich ignorować. Być może jest jakiś inny powód, na przykład choroba czy depresja, ale oznaki te mogą też wskazywać na to, że dana osoba jest ofiarą wykorzystywania, złego traktowania lub zaniedbania.

Powiedz komuś o swoich obawach.

Co należy zrobić?

Ludzie często nie chcą przyznać, że ktoś ich źle traktuje lub wykorzystuje. Rozmowa o tym może być dla nich bolesna lub mogą się obawiać zemsty ze strony swojego prześladowcy.

Wykorzystywanie można zatrzymać lub zapobiec mu, ale może tak się stać tylko wtedy, gdy ktoś o nim wie.

Jeżeli boisz się kogoś lub jeżeli ktoś Cię skrzywdził albo źle potraktował, jak najszybciej powiedz o tym komuś, komu ufasz.

Możesz porozmawiać ze swoim lekarzem, pielęgniarką, policją, pracownikiem służb społecznych, wolontariuszem z organizacji takiej jak Age UK lub managerem domu, w którym mieszkasz albo instytucji opiekuńczej zapewniającej pomoc i wsparcie.

Rozmowa z inną osobą może pomóc.

Co będzie się działo dalej?

Jeżeli porozmawiasz lub ktoś znajomy porozmawia z policją lub pracownikiem służb społecznych, osoba ta:

- Wysłucha Cię;
- Potraktuje poważnie Twoje obawy;
- Zapewni Ci bezpieczeństwo;
- Przeprowadzi dochodzenie w sprawie Twoich obaw;
- Udzieli Ci pomocy i wsparcia.

WYKORZYSTYWANIE I ZANIEDBYWANIE OSÓB DOROSŁYCH JEST PRZESTĘPSTWEM. POPEŁNIAJĄCE JE OSOBY MOGĄ TRAFIĆ DO WIĘZIENIA I TRAFIAJĄ TAM, JEŻELI ZOSTANĄ UZNANE WINNYMI.

Przydatne numery telefonów

Solihull One Front Door
0121 704 8007

Poza normalnymi godzinami pracy –
Zespół dyżurny (Emergency Duty
Team) - 0121 605 6060

Policja
0845 113 5000 or 999

Infolinia Elder Abuse
0808 808 8141

CQC (Care Quality Commission;
Komisja ds. jakości opieki)
0845 015 0120

Contact details

If you require any further copies of this publication, please contact the Solihull Safeguarding Adults team:-

Safeguarding Adults

Solihull Council

10 West Mall

Chelmsley Wood Shopping Centre

Chelmsley Wood

Solihull

B37 5TN

Tel: 0121 788 4387

Fax: 0121 788 4414

Email: safeguardingadults@solihull.gov.uk